

روز شمار جنگ

دوشنبه

۱۹ مرداد ۱۳۶۰

۹ شوال ۱۴۰۱

۱۰ اوت ۱۹۸۱

۲۶۲

ارتش عراق امروز به حریم هوایی شهرهای سردشت و خرم آباد تجاوز کرد و همچون روزهای گذشته، با سلاح‌های سنگین و دوربرد خود شهر آبادان را هدف قرار داد.

شش هواپیمای نظامی ارتش عراق در چند نوبت، به حریم هوایی مناطق جنوب کشور و ۲ فروند نیز به آسمان سردشت تجاوز کردند که با اجرای آتش پدافند زمین به هوا، حریم هوایی کشور را ترک کردند.^(۱) همچنین ۳ فروند از این هواپیماها در ساعت ۱۸، به حریم هوایی خرم آباد وارد شدند که با واکنش به موقع پدافند هوایی استان لرستان، موفق به اجرای عملیات نشدند.^(۲)

۱۵ دقیقه بعد، هواپیماهای عراق بار دیگر در آسمان این شهر ظاهر شدند که با تعقیب ۲ فروند جنگنده نیروی هوایی، آسمان منطقه را به سمت مرز ترک کردند.^(۳)

امروز شهر آبادان نیز به طور پراکنده زیر آتش گلوله سلاح‌های سنگین و دوربرد دشمن قرار داشت که بر اثر آن چند واحد مسکونی آسیب دید و یک ساختمان هم آتش گرفت. یک خودرو شخصی نیز در فلکه ابوالحسن طعمه حریق شد. علاوه بر آن، قسمتی از تأسیسات نفتی پالایشگاه آبادان دچار حریق شد که مأموران آتش‌نشانی شهر توانستند آتش‌سوزی را مهار کنند.^(۴)

۲۶۳

در ادامه کمک‌های مالی، تسلیحاتی و... حامیان عراق به این کشور، امروز علاوه بر محموله‌های سوختی عربستان سعودی، چند کاروان حامل تسلیحات نظامی از طریق بنادر کویت رهسپار عراق شد. امروز ۴۰ قبضه ضدهوایی که با ۴۰ تریلر حمل می‌شد، پس از تخلیه در بندر شعبیه کویت رهسپار عراق شد.^(۵) رکن ۲ ستاد مشترک جمهوری اسلامی روز جمعه (۱۳۶۰/۵/۱۶)، در گزارشی به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرده بود که یک کشتی به نام Line - Sigle حامل ۴۰۰ قبضه سلاح ضدهوایی، وارد کویت شده و قرار است محموله آن از طریق کویت به عراق حمل شود.^(۶) ۴۰ قبضه از محموله این کشتی امروز به عراق فرستاده شد.

در بندر عبدالله نزدیک بندر شعبیه نیز ۵ کشتی لنگر انداختند. نظامیان عراق که همگی لباس نظامی عراق به تن داشتند، این تسلیحات را تخلیه کردند. نیروهای امنیتی کویت نیز هنگام تخلیه کشتی‌ها و حرکتشان به سوی عراق آنها را همراهی کردند. علاوه بر این، هر شب یک محموله سوخت شامل بنزین و نفت (حدود ۱۵۰ تانکر) از عربستان سعودی از طریق مرز عبدلی، به عراق منتقل می‌شود. در کامیون‌های باری اسلحه‌های گوناگون دیده شده است.^(۷)

۲۶۴

شورای عالی دفاع به ریاست رئیس‌جمهور و با حضور اعضا* تشکیل جلسه داد. در این جلسه، آخرین تحولات جبهه‌های جنگ و طرح‌های عملیاتی مورد نظر فرماندهان نظامی بررسی شد. سرتیپ فلاحی جانشین رئیس ستاد مشترک ارتش نیز از حمله شب گذشته نیروهای عراقی در جبهه دارخوین، که به شکست آنان انجامید، گزارشی ارائه کرد. در پایان جلسه، محمدعلی رجایی رئیس‌جمهور، درمورد دلایل حمله نیروهای عراقی گفت: «علت حمله عراق به جبهه‌های دارخوین این بود که ارتش عراق در جبهه‌های مختلف مبتلا به یک عدم تحرک شده است و به‌طوری‌که از اسرای عراقی معلوم شد، این حرکت به‌خاطر یک تجدید روحیه میان نظامیان عراق بوده است که خوشبختانه با هوشیاری برادران ما، وضعیت نیروهای عراقی پس از حمله بدتر شد و در این حمله نیز ارتش عراق تلفات قابل‌ملاحظه‌ای داشت و همچنین تعدادی از آنها اسیر شدند و به ادوات جنگی آنان خساراتی وارد شد»^(۸)

۲۶۵

سید مجتبی هاشمی فرمانده عملیاتی نیروهای فداییان اسلام، آخرین تحولات و رخداد‌های نظامی در جبهه‌های آبادان و نقش نیروهای فداییان اسلام** در وقایع این جبهه را تشریح کرد. وی با اشاره به این نکته که نیروهای فداییان اسلام در جاده آبادان - ماهشهر، در محوطه‌ای

* در جلسه شورا، آقایان محمدعلی رجایی رئیس‌جمهور، هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، محمدجواد باهنر نخست‌وزیر، سرتیپ فلاحی جانشین رئیس ستاد مشترک ارتش، سرهنگ فکوری وزیر دفاع، سرهنگ نامجو نماینده امام در شورای عالی دفاع، یوسف کلاهدوز قائم‌مقام فرمانده کل سپاه پاسداران، میرحسین موسوی وزیر امور خارجه و کمال خرازی سرپرست ستاد تبلیغات جبهه و جنگ حضور داشتند.

در این جلسه همچنین آیت‌الله سید علی خامنه‌ای نماینده امام در شورای عالی دفاع و امام‌جمعه تهران - که پس از ماجرای ترور در مسجد ابوذر تهران، روز قبل از بیمارستان مرخص شده بود - حضور داشت. (روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۱۴)

** در سال اول جنگ، نیروهای مردمی در قالب گروه‌های کوچک مانند "بسیج مستضعفین"، "نیروهای شهید چمران"، "فداییان اسلام" و... در مناطق جنگی حضور می‌یافتند و از آنجایی که سازماندهی شده بودند و فرماندهانی داشتند، ارتش یا سپاه پاسداران آنان را در محورهای گوناگون مناطق جنگی به کار می‌گرفتند. از جمله این گروه‌ها نیروهای فداییان اسلام بودند که در یکی از محورهای جبهه آبادان به نام میدان ولایت فقیه (میدان تیر) استقرار داشتند.

به نام میدان ولایت فقیه (میدان تیر) حضور دارند، گفت: «عراق ۸ ماه از این میدان - که مساحت زیادی دارد - برتری خود را به دلیل تسلط بر جاده‌های تدارکاتی و شهر آبادان بر ما تحمیل می‌کرد که با اجرای عملیات و عقب‌نشینی عراق (در عملیات تپه‌های مدن)، نیروهای خودی در منطقه میدان تیر آبادان* در کنار نیروهای ارتش، سپاه و بسیج و در فاصله ۲۰۰ متری نیروهای عراقی حضور دارند.» فرمانده عملیات نیروهای فداییان اسلام در مورد ابتکارهای نیروهای خودی برای متوقف کردن دشمن در مدت ۸ ماه حضور نیروهای عراقی در این منطقه قبل از فتح این میدان، اظهار کرد: «ما برای اینکه از خطر میدان‌های مین دشمن محفوظ بمانیم، دستگاهی شبیه "پل غلطان" ساختیم که ۳۰ متر طول داشت و با این وسیله از فاصله ۳۰ متری، مین‌های آنها را که برای ما کار گذشته بودند، منفجر می‌کردیم.»^(۹)

۲۶۶

نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کشتی تجاری دانمارکی با نام "ال.سی.کت." را که برای چند کشور خلیج فارس؛ از جمله عراق، محموله‌های نظامی حمل می‌کرد، در خلیج فارس متوقف و سپس آن را برای تخلیه مهمات؛ از جمله ۱۷۷ تن دینامیت که به عراق تعلق داشت؛ به بندرعباس هدایت کرد.^(۱۰)

کاپیتان این کشتی - که در ۸/۵ مایلی سواحل ایران ردیابی شد - درباره محموله کشتی گفت که کشتی حامل کالای جنگی به مقصد عراق از طریق یکی از بنادر کویت است. در بارنامه نیز به صراحت ذکر شده که این کشتی حامل کالای جنگی به مقصد عراق از طریق بنادر کویت است. سخنگوی وزارت امور خارجه اعلام کرد: این کشتی که حامل اسلحه و دینامیت برای کویت و امارات متحده عربی و مواد منفجره برای عراق است، پس از تخلیه کالاهای نظامی عراق می‌تواند در مسیرهای دیگر به راهش ادامه دهد.^(۱۱)

پس از این اقدام، وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با انتشار اطلاعیه‌ای ضمن دادن توضیحاتی درباره چگونگی توقیف این کشتی دانمارکی، به دولت‌هایی که از تسهیلات بندری و ترانزیتی‌شان برای ارسال کالاهای جنگی به مقصد عراق استفاده می‌کنند، اخطار داد. متن اطلاعیه وزارت امور خارجه به این شرح است: «جمهوری اسلامی ایران همچنان که قبلاً

* عملیات تپه‌های مدن (میدان تیر آبادان) در خرداد ۱۳۶۰، با استفاده از دو گروهان ادغامی از ارتش، سپاه و بسیج با هدف تصرف دو عارضه با ارتفاع چند متری از سطح مناطق هم‌جوار، در دشت هموار منطقه شمال بهمنشیر - که بر آبادان و عقبه‌های زمینی نیروهای خودی دید داشت - اجرا شد. عراق با ازدست‌دادن تپه‌های مدن در میدان تیر آبادان و ازدست‌دادن دید و کنترل بخشی از منطقه در ۳۱ خرداد ۱۳۶۰، منطقه‌ای به وسعت ۱۶ کیلومتر مربع را تخلیه کرد و در یک کیلومتری جاده آبادان - ماهشهر مستقر شد. (ابوالقاسم حبیبی، آبادان در جنگ (اطلس راهنما - ۶)، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، چاپ اول ۱۳۸۲، صص ۱۰۴-۱۰۳)

اعلام شده است، اعلام می‌دارد امنیت کشتیرانی در تنگه هرمز را با قدرت کامل تأمین می‌کند، ولی به دولت مزدور عراق و به هیچ دولت دیگری اجازه نمی‌دهد که از این حسن‌نیت دولت جمهوری اسلامی ایران سوءاستفاده کرده و در شرایط جنگی از منطقه جنگی، کالای جنگی به مقصد عراق حمل کند و به دولت‌هایی که تسهیلات بندری و ترانزیتی خود را جهت ارسال کمک و کالای جنگی در اختیار رژیم جنایتکار عراق قرار می‌دهند، اخطار می‌کند، در صورتی که این‌گونه حوادث و کمک‌رسانی‌ها به دولت کافر عراق تکرار شود، قاطعانه اقدام خواهد شد.»^(۱۲)

۲۶۷

افراد ضدانقلاب یک پاسدار را در مهاباد به شهادت رساندند و یک کتاب‌فروشی وابسته به سپاه پاسداران را در این شهر به آتش کشیدند. امروز همچنین ۲ نفر افراد کومه‌له در شهر سنج، تسلیم نیروهای خودی شدند.

ساعت ۱۳ امروز، محمد خواجه‌راوری از نیروهای سپاه پاسداران مهاباد، در میدان گوزن‌های این شهر هدف سوءقصد چند نفر از افراد وابسته به گروه‌های مسلح قرار گرفت و به شهادت رسید.^(۱۳) یک ساعت بعد، بمبی در کتاب‌فروشی بعثت وابسته به سپاه پاسداران این شهر منفجر شد و ساختمان کتابخانه را ویران کرد. در این حادثه یک عابر نیز مجروح شد. سپاه پاسداران مهاباد اعلام کرد احتمالاً عناصر حزب دمکرات مسئول این حادثه هستند.^(۱۴) در سنج نیز ۲ نفر از افراد وابسته به کومه‌له با مراجعه به مقر پیشمرگان مسلمان کرد، ضمن ابراز ندامت، یک ژ ۳، یک نارنجک و ۴ خشاب فشنگ تحویل دادند.^(۱۵)

۲۶۸

امروز در شهرهای قائم‌شهر و بابل، ۳ نفر؛ از جمله ۲ پاسدار به دست عناصر وابسته به گروه‌های غیرقانونی شهید و ۷ تن مجروح شدند. یکی از مهاجمان در درگیری با نیروهای سپاه کشته و یک نفر از آنان نیز با تلاش مردم دستگیر شد.

سر نشینان یک اتومبیل پیکان در جاده شیرگاه قائم‌شهر استان مازندران، با مسلسل به‌سوی یک خودرو سپاه تیراندازی کردند. در این حادثه، ۲ پاسدار به نام‌های آیت‌الله ضیایی و رحیم عظیمی به شهادت رسیدند و یک سپاهی دیگر مجروح شد.^(۱۶)

مهاجمان نیم‌ساعت بعد از این حادثه، با ورود به شهر در مقابل ساختمان فرمانداری قائم‌شهر، به سمت مردم که برای انجام دادن امور جاری‌شان در این مکان حضور داشتند، تیراندازی کردند که

* پس از تخلیه ۱۷۷ تن دینامیت، با اجازه مسئولان ایرانی، کشتی ال.سی.کت. در تاریخ ۲۳ مرداد ۱۳۶۰، بندرعباس را به مقصد دبی ترک کرد. (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۴، ص ۱۶)

۵ نفر دیگر؛ از جمله یک پاسدار به نام محمد نبی پور* مجروح شدند و به بیمارستان‌های هلال احمر و ولی عصر (عج) قائم‌شهر انتقال یافتند. در پی وقوع این دو حادثه، نیروهای گشت سپاه و کمیته با جست‌وجو در شهر، اتومبیل مهاجمان را شناسایی کردند و با آنان درگیر شدند. در تیراندازی طرفین، یک نفر از مهاجمان کشته شد، اما بقیه آنان گریختند.^(۱۷)

امروز همچنین یکی از اهالی روستای گناب شهرستان بابل که برای انجام دادن کارهای روزانه‌اش به بابل آمده بود، در خیابان طالقانی این شهر به دست یکی از افراد وابسته به سازمان مجاهدین خلق (منافقین) به شهادت رسید. مهاجم قصد سرقت موتورسیکلت این شخص را داشت که با واکنش و مقاومت وی مواجه شد و در نتیجه با شلیک ۳ گلوله به سر و سینه‌اش، او را به شهادت رساند و موتورسیکلت را تصاحب کرد، اما نتوانست آن را روشن کند. مردم با صدای تیراندازی متوجه موضوع شده، به سمت مهاجم حمله کردند که با تیراندازی او مواجه شدند. در این میان، یک زن رهگذر مورد اصابت گلوله قرار گرفت و به شدت مجروح شد. با وجود تیراندازی‌های این شخص، مردم که شاهد به شهادت رسیدن صاحب موتور و مجروح شدن این زن بودند، با هجوم به طرف فرد مهاجم، وی را دستگیر کردند و تحویل نیروهای سپاه پاسداران دادند.* از این فرد یک قبضه اسلحه کلت کالیبر ۴۵ و ۱۵ فشنگ به دست آمد.^(۱۸)

۲۶۹

در جریان ۲ ترور در مشهد یک نفر شهید و ۳ نفر مجروح شدند. در حمله اعضای سازمان مجاهدین خلق (منافقین) به ساختمان بنیاد شهید این شهر نیز خساراتی به بار آمد و در حادثه مشابهی در قائن، بمب دست‌ساز قبل از پرتاب در دست عامل ترور منفجر و موجب کشته شدن وی شد. در مشهد، دو موتورسوار مسلح در خیابان خاکی این شهر با تیراندازی به سوی یک پیرمرد به نام درویش مرادی وی را به شهادت رساندند و خود متواری شدند. این پیرمرد رامهرمزی برای عیادت فرزندش که در جبهه مجروح شده و در بیمارستان ۱۰ دی مشهد بستری است، به این شهر آمده بود. در این حادثه، ۲ نفر از همراهان این فرد که یکی از آنان عضو سپاه پاسداران رامهرمز بود نیز مجروح شدند.^(۱۹)

* نامبرده که عضو سپاه پاسداران جویبار بود، در لحظه حادثه مجروح شد و پس از یک روز، بر اثر شدت جراحات در بیمارستان ولی عصر (عج) قائم‌شهر به شهادت رسید. (روزنامه/اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۴؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۱، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰)

** این فرد در بازجویی‌ها اعتراف کرد که اهل و ساکن گرگان و وابسته به شاخه نظامی سازمان مجاهدین خلق است و روز قبل از این حادثه نیز در میدان شهید کشوری بابل قصد ربودن یک دستگاه موتورسیکلت را داشته که به دلیل مقاومت صاحب موتور و درگیری با وی موفق به این کار نشده و با کمک دوستانش با یک اتومبیل ژیان متواری شده است. این شخص چند نفر از افراد وابسته به سازمان را نیز معرفی کرد. (همان)

در حادثه دیگری در همین شهر، دو موتورسوار مسلح در خیابان آبکوه، به سوی یک پاسدار تیراندازی کردند که تیرها به وی اصابت نکرد، اما زن عابر بر اثر اصابت تیر از ناحیه پا مجروح شد. مهاجمان با حمایت سرنشینان مسلح یک اتومبیل پیکان که به سوی مردم تیراندازی می‌کردند، از فرصت استفاده کردند و متواری شدند.^(۲۰)

همچنین افراد وابسته به سازمان مجاهدین خلق به ساختمان بنیاد شهید مشهد حمله کردند و خسارت‌هایی به آن وارد آوردند.^(۲۱)

در قائن نیز یکی از افراد وابسته به سازمان که قصد داشت یک بمب دست‌ساز را به منزل یکی از روحانیون این شهر پرتاب کند به دلیل انفجار بمب در دستش کشته شد. بر اثر انفجار، چند شیشه خانه شکست. این فرد در ساعت ۲:۴۵ بامداد، از دیوار منزل این روحانی بالا رفته بود که بمب بزرگ قبل از پرتاب در دستش منفجر شد و جسدش از بالای دیوار به پایین افتاد. ۲ بمب دست‌ساز دیگر که همراه این فرد بود، در محل حادثه پیدا شد.^(۲۲)

۲۷۰

در سوءقصد‌های امروز گروه‌های ضدانقلاب در تهران، یک کارمند و یک کودک شهید و ۴ نفر مجروح شدند و در ۴ مورد تیراندازی و پرتاب بمب آتش‌زا، ۲ مغازه به آتش کشیده شد و تلاش برای آتش‌زدن یک پمپ بنزین و حمله به ساختمان کمیته ناکام ماند.

فردی به نام مرتضی سعیدی، که عضو انجمن اسلامی بانک ملی شعبه بازار بود، هنگام رفتن به محل کار خود در ایستگاه اتوبوس در خیابان خاور شمالی، هدف سوءقصد ۳ مهاجم موتورسوار قرار گرفت و بر اثر اصابت گلوله به سرش به شهادت رسید.^(۲۳)

افراد مسلح گروه‌های ضدانقلاب در خیابان جلال آل‌احمد، به ۳ رهگذر - که ۲ نفر از آنان دانشجو و دیگری کارگر بود - شلیک کردند که در این حادثه هر ۳ نفر آنان مجروح شدند. یک تیر نیز به یک کودک خردسال اصابت کرد که سبب شهادت وی شد.

مرکز خبری سپاه پاسداران اعلام کرد که این ۳ رهگذر شلوار زیتونی‌رنگ به تن داشتند و مهاجمان به تصور اینکه آنان پاسدار هستند، به سوی آنان شلیک کردند.^(۲۴)

در میدان هفت‌تیر نیز افرادی با پرتاب بمب آتش‌زا نماینده روزنامه کیهان در شمال‌غرب تهران را که در حال خروج از کیوسک تلفن بود، مجروح کردند و متواری شدند. در این حادثه، این فرد از چند ناحیه دچار سوختگی شد و کسبه محل وی را به بیمارستان سوانح و سوختگی و نیک منتقل کردند. موتورسیکلت او نیز به طور کامل سوخت.^(۲۵)

در حادثه دیگری، مغازه یک پاسدار افتخاری کمیته در خیابان شهید بهشتی به دست افراد وابسته به سازمان مجاهدین خلق (منافقین) به آتش کشیده شد و اموال درون مغازه سوخت. این فرد قبلاً چند بار از طرف افراد وابسته به سازمان تهدید شده بود.^(۲۶)

یک مغازه مبل فروشی در خیابان سهروردی هم به دست یک موتورسوار وابسته به گروه‌های غیرقانونی با پرتاب بمب آتش‌زا به آتش کشیده شد.^(۲۷)

همچنین یک موتورسوار قصد آتش‌زدن پمپ بنزینی را داشت که متصدی جایگاه، مأموران کمیته را مطلع کرد، اما این فرد که متوجه این اقدام متصدی شده بود، با به‌جا گذاشتن یک ژ ۳ از محل گریخت.^(۲۸) در اقدامی دیگر، افراد مسلح ۳ بار به ساختمان کمیته انقلاب اسلامی در محله قنات کوثر در شمال شرقی تهران، حمله کردند که هر سه بار، با تیراندازی متقابل پاسداران حاضر در ساختمان متواری شدند.^(۲۹)

۲۷۱

در اقدامات امروز گروه‌های ضدانقلاب یک پاسدار در شیراز ترور و مجروح شد و در پرتاب نارنجک و انواع بمب به منازل، محل کسب مردم و ساختمان برخی نهادها در چند شهر، ۵ نفر مجروح شدند و خسارات فراوانی به بار آمد.

در شیراز، یکی از اعضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هنگام عبور از خیابان در تیراندازی دو موتورسوار مسلح به کلت کالیبر ۴۵ از ناحیه دست مجروح شد. مهاجمان نیز از محل حادثه گریختند.^(۳۰) در ایلام، یکی از افراد وابسته به گروه‌های مسلح یک نارنجک جنگی به منزل مسئول بنیاد شهید این شهر پرتاب کرد که بر اثر انفجار آن، همسر و ۲ فرزند وی زخمی شدند و خساراتی نیز به منزل وارد شد. استانداری ایلام با صدور اطلاعیه‌ای سازمان مجاهدین خلق (منافقین) را مسئول این حادثه اعلام کرد.^(۳۱)

در اقدامی دیگر، یک بمب دست‌ساز که به یک کپسول کوچک گاز وصل شده بود، به داخل یک کتاب‌فروشی در تربت جام پرتاب شد که خساراتی به بار آورد.^(۳۲)

در تایباد هم فروشگاه پارچه‌فروشی یکی از افراد طرفدار انقلاب به دست افراد وابسته به گروه‌های مسلح به آتش کشیده شد و مقدار زیادی از پارچه‌های آن سوخت.^(۳۳)

یک بمب دست‌ساز نیز به منزل یکی از افراد متعهد شهر اراک پرتاب شد که با انفجار آن، شیشه‌های قسمتی از ساختمان شکست، اما به کسی آسیب نرسید.^(۳۴)

افراد وابسته به گروه‌های مسلح معارض یک بمب دست‌ساز هم به ساختمان مجاور ستاد مبارزه با مواد مخدر سپاه پاسداران ارومیه پرتاب کردند که بر اثر انفجار آن، یک مرد و یک زن رهگذر به طور سطحی مجروح شدند. به یک خودرو نیز که در نزدیکی محل انفجار پارک بود، خساراتی وارد شد. استانداری آذربایجان غربی اعلام کرد: هدف مهاجمان آسیب رساندن به افراد سپاه در داخل این ستاد بود که به دلیل بی‌دقتی، بمب به هدف اصابت نکرد.^(۳۵)

در خرم‌آباد، دو موتورسوار، یک نارنجک جنگی به دفتر جهاد سازندگی پرتاب کردند که خساراتی به همراه داشت، اما به کسی آسیب نرسید.^(۳۶)

هواداران سازمان مجاهدین خلق ساعت ۲:۳۰ بامداد، به ساختمان انجمن اسلامی شهید

مطهری شهرستان صومعه‌سرا حمله کردند. مهاجمان ابتدا یک بمب آتش‌زا و سپس یک نارنجک به درون ساختمان انجمن اسلامی پرتاب کردند که با انفجار آن قسمتی از شیشه‌های ساختمان انجمن اسلامی و ساختمان‌های اطراف شکست، اما کسی آسیب ندید.^(۳۷) در بوشهر نیز سرنشینان مسلح یک اتومبیل پیکان در حال حرکت، به طرف نگهبان ساختمان رادیو تلویزیون این شهر تیراندازی کردند و متواری شدند. در این حادثه به کسی آسیب نرسید.^(۳۸)

۲۷۲

شماری از افراد وابسته به سازمان مجاهدین خلق (منافقین) و چریک‌های فدایی خلق (اقلیت)، پیکار و گروه طوفان در بجنورد، تهران و قزوین دستگیر شدند.

سپاه پاسداران شهرستان بجنورد اعلام کرد: بیش از نیمی از اعضا و هواداران سازمان مجاهدین خلق و چریک‌های فدایی خلق (اقلیت) و گروه کمونیستی طوفان در این شهرستان دستگیر شدند. از این افراد تعدادی سلاح کمری، نارنجک جنگی، سلاح سرد، مواد منفجره و اسناد مهم سازمانی و... به دست آمد.^(۳۹)

در تهران نیز یکی از عناصر فعال سازمان مجاهدین خلق - که کارمند پخش شرکت نفت بود - پس از شناسایی قبلی، در یک عملیات تعقیب‌و‌گریز دستگیر شد.^(۴۰)

در عملیات دیگری، یک خانه تیمی گروه پیکار با تلاش نیروهای سپاه پاسداران قزوین کشف شد و ۷ نفر از اعضای این گروه دستگیر شدند. یک نفر از افراد حاضر در این خانه که مقاومت کرده بود، زخمی شد.^(۴۱)

۲۷۳

شورای تأمین استان مازندران با حضور استاندار و چند تن از مسئولان امنیتی و سیاسی استان تشکیل جلسه داد. در این جلسه به منظور مقابله با ترورهای کور افراد وابسته به سازمان مجاهدین خلق (منافقین) تصمیماتی اتخاذ شد. از آنجا که بیشترین ترورها و انفجارها در شهرهای این استان و سایر استان‌های کشور توسط تیم‌های موتورسوار انجام شده است، اصلی‌ترین تصمیمات به کنترل تردها در سطح شهر مربوط می‌شود.*
براساس گزارش خبرگزاری پارس مهم‌ترین تصمیمات جلسه به این شرح بود:

* یکی از شیوه‌های متداول سازمان مجاهدین خلق در ترورها، استفاده از تیم‌های مسلح دونفره موتورسوار بود. استفاده از این روش به دلایلی؛ از جمله چابکی، سهولت در ترور و فرار از مکان‌های درگیری بسیار کارایی داشت؛ بنابراین، سازمان آن را به عنوان یک دستورالعمل نظامی توصیه می‌کرد و نشریه مجاهد (ارگان تبلیغاتی سازمان) در چندین شماره مطالبی در این باره درج کرد.

۱. «شهریانی و کمیته موظف‌اند [به‌طور] هماهنگ و شبانه‌روزی در سطح شهرهای استان به گشت‌زنی بپردازند.
 ۲. حرکت موتورسیکلت‌های معمولی به‌صورت دوترکه در محدوده شهرها از تاریخ پخش این اطلاعیه مطلقاً ممنوع اعلام می‌گردد. متخلفین به‌وسیله مأمورین راهنمایی و انتظامی متوقف و به دادگاه انقلاب معرفی خواهند شد.
 ۳. عبور و مرور موتورسیکلت‌های چهارسیلندر از تاریخ پخش این اطلاعیه تا اطلاع ثانوی مطلقاً ممنوع اعلام می‌گردد و با متخلفین مطابق بند ۲ برخورد خواهد شد.
 ۴. مالکین موتورسیکلت‌هایی که فاقد شماره هستند، موظف‌اند ظرف یک هفته از تاریخ پخش این اطلاعیه اقدام به شماره‌گذاری بنمایند، در غیر این صورت، بعد از پایان مهلت مقرر از حرکت این‌گونه موتورسیکلت‌ها جداً جلوگیری به عمل خواهد آمد.
 ۵. مأمورین شهریانی موظف‌اند در انجام وظیفه قاطع‌تر و مسئولانه‌تر برخورد نمایند.
 ۶. تدابیر امنیتی دیگر نیز اتخاذ شد که به‌دلیل مسائل امنیتی اعلام نمی‌گردد.
- ضمناً از امت همیشه بیدار همچنان انتظار دارد که با حضور در صحنه، کلیه اطلاعات مشهود را به نهادهای انتظامی اطلاع دهند.»^(۴۲)

۲۷۴

اعضای انجمن اسلامی دانشجویان ایرانی در اروپا و اعضای انجمن اسلامی شرکت واحد اتوبوس‌رانی تهران و حومه امروز، با امام خمینی دیدار کردند.

در این دیدار، امام خمینی در سخنانی ابتدا به مقایسه انقلاب اسلامی با سایر انقلاب‌های کوچک در تاریخ گذشته ایران و انقلاب‌های دیگر دنیا پرداختند و انقلاب ایران را از نظر خسارت‌هایی که در مقابل دستاوردهای آن پرداخته است، پرت‌ترین آنها دانستند. ایشان در بخشی از سخنانشان گفتند: «... شما تاریخ انقلاب مشروطه را بخوانید و ببینید در انقلاب مشروطه چه بساطی بوده است، چه آن وقتی که انقلاب شد و مشروطه را به پا کرد؛ باینکه انقلاب تغییر رژیم سلطنتی نبود، فقط این بود که سلطنت استبدادی یک قدری محدود بشود و روی قوانین مشروطه باشد. شما توجه کنید که در آذربایجان، در تهران، در شمال، چقدر جنایات واقع شد و چقدر کشتار از مردم صالح و از مردم دیگر واقع شد.

اگر مطالعه کنید در انقلاباتی که در دنیا واقع می‌شود یا در انقلابات کوچکی که در ایران واقع شده است، قبل از این انقلاب بزرگ، خواهید دید که این انقلاب از تمام انقلاب‌هایی که در طول تاریخ واقع شده است، یک انقلاب آرام بوده است و یک انقلابی بوده است که ثمراتش زیاد و چشمگیر و ضایعاتش نسبت به ثمراتش کم. شما حجم کارهایی که در این چند سال کردید درست توجه ندارید که شما چه کردید. آنهایی که می‌روند خارج و مسائل را در خارج بررسی

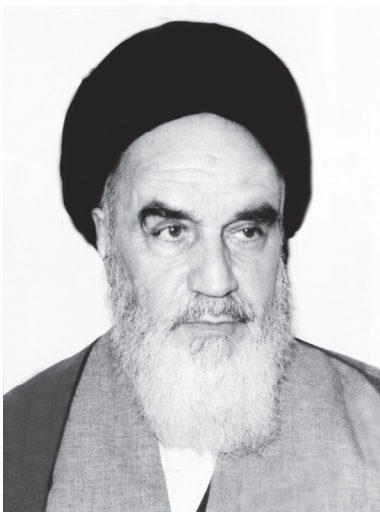
می‌کنند و مسلمان‌هایی که در خارج هستند یا مستضعفانی که در خارج کشور شما هستند، آنها می‌دانند که در ایران چه شده است و عمق این انقلاب چه اندازه است.»

امام خمینی در بررسی و تحلیل مشکلات انقلاب اسلامی ایران به اقدامات خرابکارانه گروه‌های سیاسی مسلح معارض؛ به‌ویژه سازمان مجاهدین خلق (منافقین) در داخل کشور و مصاحبه‌های رهبران آنها برای خلل وارد کردن در اراده مردم اشاره کرده و فرمودند: «... شما خیال نکنید که حالا این عده بچه‌های بیچاره‌ای که بازی خورده‌اند از این بزرگ‌ترهایی که از اول آمده بودند و می‌خواستند که در این ملت و در این مملکت حکومت کنند و چون این مملکت اسلامی بود، حکومتش را به دست کسانی که به اسلام اعتقاد ندارند، نمی‌شد بدهند، حالا یک شلوغ‌کاری‌هایی کرده‌اند و یکی‌یکی هم فرار کرده‌اند و در بیرون ایران دارند زندگی می‌کنند. البته، صحبت‌ها زیاد است که ما چه خواهیم کرد و چه خواهیم کرد. در داخل که بودند هیچ غلطی نتوانستند بکنند، حالا که رفته‌اند خارج می‌گویند ما از آنجا چه می‌کنیم. شما گمان نکنید که اینها در آنجا حتی خودشان با خودشان خوب باشند، خود اینها باهم در آنجا دشمن هستند. اشخاص منافق و اشخاص کافر نمی‌توانند باهم یک وجهه‌ای داشته باشند، اتحادی داشته باشند که یک کاری انجام بدهند. تمام کارهایشان این است که مصاحبه می‌کنند و صحبت می‌کنند و فحش به هم می‌دهند یا به ماها فحش می‌دهند یا خودشان به هم فحش می‌دهند. یک دسته ورشکسته‌ای که در اینجا یا با لباس مدل یا با لباس زنانه فرار کرده‌اند،* حالا در آنجا نشسته‌اند و می‌خواهند مملکت ایران را زمامداری کنند و می‌گویند که همه ایران با ما هستند. خوب، اگر همه ایران با شما هستند پس کجا رفتید؟

... مسئله این است که از باب اینکه ما انقلابات را درست ندیدیم، خیال می‌کنیم که چهارتا ترقه وقتی که در تهران - فرض کنید که - یا چهارتا بمب در تهران منفجر شد، یک چیزی شده است. نخیر، اینها چیزی نیست، هر بچه دوازده ساله‌ای می‌تواند که یک چیزی از اینها را ببرد توی جمعیتی بگذارد و فرار کند. یک مسئله‌ای نیست اینکه ما بنشینیم راجع به این مسئله [فکر بکنیم که] چه بکنیم. البته، از باب اینکه یک دست اشخاص غافل، جوان‌هایی که ما همیشه میل داشتیم که اینها در راه کشور خودشان، در راه اسلام خدمت بکنند، اینها بازی‌شان داده‌اند و مشغولشان کرده‌اند به یک کارهای بچگانه‌ای که در یک جا می‌کنند و مسلمانی را می‌کشند، یک بچه‌ای را می‌کشند، یک پیرزنی را می‌کشند، اینها البته باید به دست خود ملت جلوگیری از او بشود. ملت نباید بنشیند که دولت همه کارها را انجام دهد.»

ایشان در ادامه به بخش‌هایی از صحبت‌های بنی‌صدر و رجوی درمورد همراهی مردم با آنان

و بازگشت به کشور و دردست گرفتن حکومت اشاره کردند و ضمن اظهار تأسف برای هواداران فریب خورده آنان گفتند: «من متأثرم برای این عده جوانی که از این اشخاص منحرف، بازی خورده‌اند. در توبه باز است. اسلام، خدای تبارک و تعالی، در توبه را باز کرده است برای همه. الآن هم اگر همه اینها که در خارج رفتند و می‌خواهند حکومت ایران را به هم بزنند، همه اینها توبه کنند و برگردند به مملکت خودشان و واقعاً بخواهند که خدمت کنند به مملکت خودشان، خوب برگردند، بیایند خدمت کنند، کسی کارشان ندارد. اینها بیخود رفتند بیرون و هیاهو می‌کنند و خودشان هم می‌دانند کاری ازشان نمی‌آید، لکن با سیلی صورت خودشان را سرخ کرده‌اند. خوب، کسی که می‌خواهد از اینجا برود، از توی توالت بیرون می‌آید و - عرض می‌کنم که - با چه می‌خواهد برود؟ این حالا حکومت ایران را می‌خواهد بگیرد و همه ملت با او همراه‌اند؟ فقط یک دهم هستند که در ایران با اسلام موافق‌اند و الا همه اینها با حکومت اسلامی مخالف! خوب، اینها یک چیزی نیست، بچه‌بازی، حرف‌های بچه‌بازی است که مع‌الأسف، اشخاصی که خوب بود خدمت بکنند و به این کشور می‌توانستند خدمت بکنند، به دام افتادند و این‌طور حیثیت خودشان را از بین بردند و زحمت‌هایی هم اگر سابقاً کشیدند، به کلی قلم سرخ رویش کشیدند و این ترقه‌بازی‌هایی که در ایران می‌شود، البته به ما یک صدماتی وارد می‌شود، اما این یک قدرتی

امام خمینی در دیدار با اعضای انجمن اسلامی دانشجویان ایرانی در اروپا به هواداران سازمان مجاهدین خلق توصیه کردند که در رفتار رهبران سازمان تفکر کنند و به‌سوی مردم بازگردند.

نیست، این‌طور نیست که یک قدرتی باشد که قدرتی در دست آنها هست و دارند ترقه می‌اندازند، بمب را قایم کنند. این هر بچه‌ای می‌تواند این کار را بکند، هر دزدی می‌تواند برود یک جایی یک بمب بگذارد منفجر بکند. این یک مسئله و قدرتمندی نیست در کار، این عجز و بیچارگی و بدبختی و انحراف است.»

امام خمینی در بخش دیگری از سخنانشان وضعیت جوانان کشور را در جبهه‌های جنگ با افراد فریب‌خورده مقایسه کردند و گفتند: «... ملت ما اتکا به خدا دارد، در جبهه، جنگ می‌کند. ملت ما اتکا به خدا دارد، در جبهه، جنگ می‌کند و نماز شب می‌خواند و - عرض می‌کنم که - با دشمن اسلام مبارزه می‌کند، اگر آنجا شهید بشود، آن اجرش با خدای تبارک و تعالی است و پیش خدا آبرومند است، پیش خلق هم آبرومند است، اما شمایی که در خارج یک دسته نشستند و شما بیچاره‌ها را وادار می‌کنند به

اینکه بروید و مردم را بکشید و ترقه بگذارید فلان جا چه بشود، بمب بگذارید کجا چه بشود، انفجار ایجاد کنید، خوب شما اتکایتان به کی است؟ فردا این سران که هستند از قبیل بختیار و امثال بختیار، برای شما یک کاری انجام می‌دهند؟! شما اگر از بین رفتید، اگر شما کشته شدید، فردا بختیار برای شما یک کاری انجام می‌دهد یا رجوی انجام می‌دهد یا دیگران؟! ما می‌گوییم خدا، شما می‌گویید چی؟ اگر شما هم می‌گویید خدا، خوب با ما همراهید، بسم الله، بیایید خدمت کنید به این مملکتان.»

رهبر انقلاب همچنین توجه ویژه مردم به شناسایی خانه‌های تیمی گروه‌های ضدانقلاب و همکاری با نیروهای دولتی برای مقابله با توطئه این گروه‌ها را وظیفه و تکلیف شرعی دانستند و فرمودند: «... من به حسب تکلیف شرعی به همه ملت عرض می‌کنم که هر منزلی، این دو سه تا منزلی که در اطراف خانه خودش است، نظر بکند ببیند چه جور می‌گذرد در سرتاسر ملت. وقتی مملکت مال خود شما هست و دارند برضد مملکت شما عمل می‌کنند، خودتان باید این مسائل را حل کنید، نشینید که دولت بکند. دولت همچون قدرتی الآن ندارد که همه در سرتاسر کشور - عرض می‌کنم - اطلاعات داشته باشد. خوب، شما باید جمعیت اطلاعاتی و گروه اطلاعاتی باشید خوب، هر انسانی می‌تواند که بفهمد این منزل همسایه، کی‌ها هستند، چه می‌کنند، آن منزل آن طرفی‌اش هم چه می‌کند. این دو سه تا منزلی که اطراف است، شما آن را تحت نظر بگیرید، شما هم او را تحت نظر بگیرید. اگر ده روز، بیست روز، یک ماه این کار بشود که همه مردم توجه به این کار داشته باشند که این همسایه من چه می‌کند، تو خانه همسایه من کی رفت‌وآمد می‌کند، پیدا کردن یک ردپایی از این منافقین و منحرفین فوراً اطلاع بدهند به آن کمیته نزدیک، به آن کلاثری نزدیک، اطلاع بدهند که یک همچون قصه‌ای در آن منزل‌هاست، اگر این‌طور بشود زود حل می‌شود.

... این دختر بیچاره را نگذارید که در دام اینها بیفتد، این پسر بیچاره را نگذارند که در دام اینها بیفتد، خودشان آنها را نصیحت کنند و اگر نصیحت‌پذیر نیستند، معرفی کنند. یک تکلیف شرعی است، کسی که می‌خواهد یک مسلمان را بکشد، شما باید قبل از اینکه او بکشد، معرفی‌اش کنید و اگر نکنید شما شریکیدر این جرم. اگر این مطلبی که من عرض می‌کنم و این یک تکلیف شرعی الهی است که خود مردم سرتاسر کشور، خود مردم که در هر جا هستند نظر کنند ببینند در این همسایگی با آن همسایه، آن همسایه چه می‌گذرد، کی رفت‌وآمد می‌کند، رفت‌وآمدهای مشکوک است، رفت‌وآمدهای عادی است؟ رفت‌وآمدهای مشکوک را [زیر] نظر بگیرند و بعد اطلاع بدهند. اگر یک مدت کوتاهی این کار بشود این عده کمی که مشغول این فساد هستند [شناسایی می‌شوند].

... با مشت خالی، انقلاب واقع شد. حالا هم همین‌طور است، همان انقلاب‌ها شما هستید و همین شما هستید که در صحنه حاضرید و همین شما هستید که باید با دولت همکاری کنید. دولت تنها

نمی‌تواند که این جنگ را اداره کند. شما ملتید که در صحنه حاضرید و همین شما هستید که باید با دولت همکاری بکنید. دولت تنها نمی‌تواند که این جنگ را اداره کند. شما ملت هستید که می‌توانید دنبال او باشید و از پشت جبهه‌ها کمک کنید و باید بکنید. کشور خودتان است، کشور اسلامی است.»^(۴۳)

۲۷۵

در پی تصمیم دولت ایران برای اخراج سفیر فرانسه از ایران و دستور دولت فرانسه مبنی بر بازگشت فرانسویان مقیم تهران به کشورشان، ظهر امروز، ۵۷ نفر از آنان تهران را به مقصد فرانسه ترک کردند. دلیل تأخیر چندروزه در صدور اجازه خروج این افراد، رسیدگی به پرونده‌های مالی آنان بود که پس از بررسی‌های انجام‌شده از خروج ۳ فرانسوی جلوگیری شد.

راديو كلن صدای آلمان، در گزارشی اعلام کرد که ۲ نفر از اتباع فرانسه که قصد داشتند دیروز ایران را ترک کنند، از مقامات ایرانی اجازه خروج دریافت نکرده‌اند. به یکی از آنان که بازرگان می‌باشد، گفته شده است که تا تعیین نتیجه تحقیقات مالی درباره وی بایستی در تهران بماند. شخص دیگر خانمی است که همسرش فرانسوی می‌باشد، اما برگه خروج از ایران را ندارد.^(۴۴)

رضا علوی طباطبایی سخنگوی وزارت امور خارجه، درمورد خروج عده دیگری از این افراد از ایران، گفت: «دولت جمهوری اسلامی ایران اقامت سفیر فرانسه را تمدید کرد تا وی بتواند مقدمات رفتن آن عده از فرانسویانی که قصد بازگشت به کشورشان را دارند، بدهد. ضمناً تعدادی دیگر از اعضای این سفارت روز چهارشنبه به‌همراه سفیر فرانسه، تهران را ترک خواهند کرد و جمعاً حدود ۶۰ نفر در سفارت باقی خواهند ماند.»^(۴۵)

از سوی دیگر، این افراد با استقبال مقامات فرانسوی؛ از جمله وزیر امور خارجه این کشور مواجه شدند.^(۴۶) خبرگزاری فرانسه درباره مذاکرات احتمالی برای سهولت خروج این افراد از ایران اعلام کرد که پل دپی فرستاده ویژه میتران به تهران، اذعان کرده است که برای گفت‌وگوی درباره بازگشت فرانسویان مقیم ایران به کشورشان هیچ‌گونه گفت‌وگوی محرمانه‌ای صورت نگرفته است. وی تأکید کرده که تأخیر پنج‌روزه به دلیل انجام تشریفات خروجی از ایران بوده است.^(۴۷)

برخی محافل سیاسی و تبلیغاتی غرب کوشیدند تا اقدام دولت فرانسه در خارج کردن اتباعش از ایران را ترس از تکرار حادثه‌ای مشابه آنچه در سفارت امریکا در تهران رخ داد، جلوه دهند، اما اظهارنظر فرانسویان خلاف آن را نشان داد.

خبرگزاری فرانسه در این باره گزارش داد: «اتباع فرانسوی که ایران را ترک کردند، اظهار داشتند هیچ‌گونه مشکلی با مقامات ایرانی نداشتند. یک زن فرانسوی از این میان اظهار داشت: "ما هیچ‌گاه مورد کوچک‌ترین خشونت و یا کوچک‌ترین استهزایی قرار نگرفتیم و ایرانیان تسهیلاتی جهت عزیمت ما فراهم نمودند." یک تکنیسین فرانسوی اظهار داشت: "این ماجرا بسیار بزرگ جلوه داده شده است." وی افزود: "ما مدت زیادی در فرانسه نخواهیم بود و

به‌زودی به تهران بازمی‌گردیم." وی همچنین اظهار داشت: "در هر صورت، من نمی‌فهمم که چرا دولت ما این اقدامات احتیاط‌آمیز را اتخاذ کرده است." ژان لوئیز معاون کنسول فرانسه، از همکاری مقامات ایرانی و شرکت هواپیمایی ایران ایر قدردانی کرد.^(۴۸)

گزارش رادیو آلمان (کلن) از مراسم استقبال فرانسویان در فرودگاه اورلی پاریس نیز از دوگانگی سخنان اتباع فرانسه و مسئولان این کشور حکایت می‌کند. در بخشی از این گزارش آمده است: «یک نفر از مسافران به نمایندگی از طرف سایرین اظهار داشته که همگی افراد گروه از سلامت کامل برخوردارند و هیچ‌گاه چنین احساسی نداشته‌اند که در ایران به‌صورت گروگان نگاه داشته می‌شوند. ژاک فرنیه دبیرکل دفتر ریاست‌جمهوری فرانسه از مسافران درخواست کرد که از دادن توضیحات بیشتر به خبرنگاران جراید خودداری کنند تا از این طریق، امنیت هم‌وطنان آنان که هنوز در تهران به سر می‌برند در معرض خطر قرار نگیرد.»^(۴۹)

۲۷۶

هم‌زمان با ورود اولین گروه از اتباع فرانسوی مقیم ایران به کشورشان، رسانه‌های انگلیسی با مبالغه، اخباری درباره اقدام دولت فرانسه در ایجاد محدودیت برای ابوالحسن بنی‌صدر منتشر کردند.

رادیو بی‌بی‌سی در این باره گزارش داد: «دولت فرانسه دوباره به آقای ابوالحسن بنی‌صدر رئیس‌جمهور سابق ایران، دستور داده است بر طبق تعهدی که به‌هنگام دریافت پناهندگی سیاسی به دولت داد، از هرگونه فعالیت سیاسی در فرانسه خودداری ورزد. حتی به دخترانش گفته شده که باید دیدارهای خود را از او محدود کنند. آقای مسعود رجوی رهبر سازمان مجاهدین خلق نیز در این خانه آقای بنی‌صدر را همراهی می‌کنند.»

بی‌بی‌سی حتی مدعی شد: «دیروز، افراد پلیس وارد خانه شدند و از عده‌ای از نزدیک‌ترین دوستان رئیس‌جمهور سابق ایران که در خانه مزبور زندگی می‌کردند اسم‌برداری نمودند. آنها سپس به چند نفر از دوستان او اجازه دادند که در خانه بمانند و احتیاجات آنان را از قبیل آشپزی برآورده نمایند، اما به اعتقاد دولت فرانسه، رئیس‌جمهور سابق ایران به تلفن احتیاج ندارد. تلفن خانه او را قطع کرده‌اند و اینک هرگونه پیغامی باید به پلیس تحویل داده شود.»^(۵۰)

روزنامه تایمز لندن نیز این ادعا را به‌گونه دیگری تکرار کرد و نوشت: «در حال حاضر، فقط از طریق پلیس می‌توان با بنی‌صدر تماس گرفت و به دخترهایش نیز گفته شده تا ملاقات‌های خود را با پدرشان محدود کنند.»

جراید و خبرگزاری‌های انگلیسی در حالی این اخبار را منتشر کردند که سخنگوی وزارت امور خارجه فرانسه در مورد تصمیم جدید دولت این کشور برای محدود کردن بنی‌صدر اظهار بی‌اطلاعی کرد. با وجود فعالیت‌های سیاسی آشکار بنی‌صدر و مصاحبه‌های متعدد وی، این سخنگو درباره اعمال محدودیت برای بنی‌صدر که حتی از آن با عنوان "بازداشت غیررسمی" نام برده‌اند، سخنان قبلی مسئولان

فرانسوی را تکرار کرد و گفت: «طبق سنن فرانسه، یکی از شرایط اعطای پناهندگی سیاسی محدودیت در ابراز نظر سیاسی است و به معنای دیگر، بنی صدر اصولاً اجازه صحبت با خبرنگاران را ندارد.»^(۵۱)

موضع این مسئول فرانسوی را می توان در چارچوب تصمیمات کاخ الیزه و رعایت پاره ای ملاحظات و رفتاری مصلحت جویانه برای حفظ آرامش در روابط با ایران، حداقل تا پایان بازگشت همه فرانسویان به کشورشان، تلقی کرد.

خبر "اعمال محدودیت جدید برای بنی صدر" در حالی منتشر شد که مجله *الکفاح العربی* (چاپ بیروت) در آخرین شماره اش با درج خبر مصاحبه خبرنگار خود با بنی صدر، خلاف این ادعا را مطرح کرد. خبرگزاری پارس از بیروت، در این باره گزارش داد: «مجله *الکفاح العربی* در شماره اخیر خود مصاحبه ای با بنی صدر در محل اتاق وی در پاریس انجام داده است. این مجله اقرار می کند که برای رسیدن به مقر اقامت بنی صدر با هیچ گونه دشواری روبه رو نشده است. مجله فاش کرده که بنی صدر اعلام کرده است که از این پس، به منع انجام مصاحبه توسط فرانسه پایبند نخواهد بود و به مطبوعات آنچه را می خواهند خواهد گفت؛ حتی اگر مسئله به فرستادن سؤال ها و پاسخ ها به مقر اقامت او منجر گردد.»^(۵۲)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۰/۵/۱۹

۱. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۵، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۲، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۱.
۲. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۲، خرم آباد - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۳. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۴.
۴. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۴؛ و - سند شماره ۴۷۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد شهربانی آبادان به ریاست اداره امور اجتماعی، ۱۳۶۰/۵/۲۰، سند تکبرگی؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۵، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۲۴، آبادان - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۱.
۵. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش های ویژه، شماره ۱۵۸، ۱۳۶۰/۶/۴، ص ۶، کویت - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۳.
۶. سند شماره ۱۷۳۰۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا (م - ۱۳۲) به سپاه پاسداران، ۱۳۶۰/۵/۱۸، سند تکبرگی؛ و - سند شماره ۱۶۸۴۷۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه ای ۴۸ ساعته ستاد اطلاعات مرکز، شماره ۱۰، ۱۳۶۰/۵/۲۷، ص ۵.
۷. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش های ویژه، شماره ۱۵۸، ۱۳۶۰/۶/۴، ص ۶، کویت - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۳.
۸. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۱۴؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)،
- شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۹، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۹. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۱۱.
۱۰. دفتر سیاسی نمایندگی امام در سپاه پاسداران، نشریه رویانها و تحلیل، شماره ۲۲، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۴۶، خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۱؛ و - سند شماره ۵۴۷۹۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده سپاه هرمزگان به فرماندهی ستاد مرکز (برادر کلاهدوز، ۱۳۶۰/۵/۲۰، سند تکبرگی؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، صص ۲ و ۳، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۱۱. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۵، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۴، شیراز - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۱؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۲.
۱۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۲، ص ۱۵؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۲، ص ۱۶.
۱۳. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۴؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۲۲، ارومیه - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۱۴. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۲۱، ارومیه - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۴.

۱۵. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۴.
۱۶. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۴؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۳؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۰، صص ۲۲ و ۲۳، ساری - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۱۷. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۴؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، صص ۶ - ۴، قائم‌شهر - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۱۸. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۶ ساری - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۱۹. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۱۳.
۲۰. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۲۱، مشهد - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۲۱. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۱.
۲۲. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۲؛ و - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نشریه بررسی و تحلیل رویدادهای ایران و جهان، شماره ۴، شهریور ۱۳۶۰، ص ۶۸؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۲۲، مشهد - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۳۰، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۲۳. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۱۵.
۲۴. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۵؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۵.
۲۵. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۲.
۲۶. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۱، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۲۷. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۷، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۲۸. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۱، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۲۹. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، صص ۷ و ۸، بابل - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۳۰. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۲۳، شیراز - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۳۱. سند شماره ۵۱۶۵۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده سپاه کرمانشاه (اطلاعات) به اطلاعات مرکز، ۱۳۶۰/۵/۲۰، سند تکبرگی؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۲.
۳۲. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۲، مشهد - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۳۳. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۱۶.
۳۴. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۰، صص ۲۴ و ۲۵، اراک - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۳۵. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۱۴.
۳۶. سند شماره ۳۲۸۴۲۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از استانداری لرستان به وزارت کشور (اداره کل سیاسی)، ۱۳۶۰/۵/۱۸، ص ۱.
۳۷. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۱۴.
۳۸. سند شماره ۵۴۷۲۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی سپاه شیراز به فرماندهی سپاه مرکز، ۱۳۶۰/۵/۲۲، سند تکبرگی.
۳۹. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۲۵، مشهد - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۱۴.
۴۰. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۶ تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۴۱. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۲، ص ۴؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۵، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۸، زنجان - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۱.
۴۲. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۱۷، ساری - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۴۳. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی^(ع)، صحیفه امام (مجموعه آثار امام خمینی^(ع))، جلد ۱۵، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، چاپ پنجم ۱۳۸۹، صص ۱۰۱ - ۹۱.
۴۴. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، صص ۱ و ۲، ضمیمه، رادیو صدای آلمان (کلن)، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۴۵. خبرگزاری پارس، نشریه خبرها و گزارش‌ها (ایران در ۲۴ ساعت گذشته)، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۱۹، ص ۸، تهران - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۴۶. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۸، رباط - خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۴۷. همان، پاریس - خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۴۸. همان، پاریس - خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۰/۵/۲۰؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۵/۲۱، ص ۱۶.
۴۹. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۰/۵/۲۱، صص ۱ و ۲، ضمیمه، رادیو صدای آلمان (کلن)، ۱۳۶۰/۵/۲۰.
۵۰. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، ص ۱ ضمیمه، رادیو لندن، ۱۳۶۰/۵/۱۹.
۵۱. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۵/۲۲، ص ۱۵؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۵، ۱۳۶۰/۵/۲۲، صص ۱۷ و ۱۸، پاریس - خبرگزاری آسوشیتدپرس، ۱۳۶۰/۵/۲۱.
۵۲. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۰/۵/۲۰، صص ۲۱ و ۲۲، بیروت - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۵/۱۹.